

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. gruodžio 22 d.*

Byloje C-215/09

dėl *Markkinaoikeus* (Suomija) 2009 m. birželio 12 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. birželio 15 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Mehiläinen Oy,

Terveystalo Healthcare Oy, buvusi *Suomen Terveystalo Oyj,*

prieš

Oulun kaupunki,

* Proceso kalba: suomių.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai E. Juhász (pranešėjas), G. Arestis, J. Malenovský ir T. von Danwitz,

generalinis advokatas J. Mazák,
posėdžio sekretorius N. Nanchev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. birželio 17 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Mehiläinen Oy* ir *Terveystalo Healthcare Oy* (buvusi *Suomen Terveystalo Oyj*),
atstovaujama *asianajaja* A. Laine ir A. Kuusniemi-Laine,

— *Oulun kaupunki*, atstovaujama *asianajaja* S. Rasinkangas ir I. Korpinen,

— Suomijos vyriausybė, atstovaujama A. Guimaraes-Purokoski ir M. Pere,

— Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek,

— Europos Komisijos, atstovaujamos E. Paasivirta, C. Zadra ir D. Kukovec,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, p. 114) nuostatų, kurios svarbios atsižvelgiant į pagrindinės bylos aplinkybes, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp pagal Suomijos teisę įsteigtų akcinių bendrovių *Mehiläinen Oy* ir *Terveystalo Healthcare Oy*, buvusios *Suomen Terveystalo Oyj*, ir *Oulun kaupunki* (Oulu miestas) dėl *Oulun kaupunki* ir *ODL Terveys Oy*,

privačios, nuo šio miesto nepriklausomos bendrovės (toliau – privatus partneris), sudarytos sutarties dėl bendrosios įmonės *ODL Oulun Työterveys Oy* (toliau – bendroji įmonė) įsteigimo teisinio kvalifikavimo pagal Sąjungos viešųjų pirkimų taisykles.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aktai

3 Direktyvos 2004/18 1 straipsnio 2 dalyje pateikti sąvokų apibrėžimai:

„a) „Viešosios sutartys“ – tai dėl piniginės naudos vieno arba kelių ūkio subjektų ir vienos ar kelių perkančiųjų organizacijų raštu sudarytos sutartys, kurių dalykas yra darbų atlikimas, prekių tiekimas arba paslaugų teikimas, kaip apibrėžta šioje direktyvoje.

<...>

- d) „Viešojo paslaugų pirkimo sutartys“ – tai viešosios sutartys, kurių dalykas yra II priede išvardytų paslaugų teikimas, išskyrus darbų ir prekių pirkimo sutartis.

<...>“

- 4 Šios direktyvos 2 straipsnio, pavadinto „Sutarčių sudarymo principai“ 2 straipsnyje numatyta:

„Perkančiosios organizacijos ūkio subjektams taiko vienodas sąlygas, jų nediskriminuoja ir veikia skaidriai.“

- 5 Remiantis šios direktyvos 7 straipsniu, pavadintu „Viešojo pirkimo sutarčių vertės ribos“, kuris buvo priimtas 2007 m. gruodžio 4 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1422/2007, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos direktyvų 2004/17/EB ir 2004/18/EB nuostatas dėl ribų, taikomų sudarant viešojo pirkimo sutartis (OL L 317, p. 34), Direktyva 2004/18 taikoma viešosioms paslaugų pirkimo sutartims, kurias kaip perkančiosios organizacijos sudarė kitos nei centrinės valdžios institucijos ir kurių apskaičiuota vertė be pridėtinės vertės mokesčio (PVM) yra lygi arba viršija 206 000 eurų.
- 6 Pagal Direktyvos 2004/18 II B priedą sveikatos paslaugos priskiriamos šio priedo 25 kategorijai „Sveikatos bei socialinės paslaugos“.

7 Pagal šios direktyvos 21 straipsnį:

„Sutartys II B priede išvardytoms paslaugoms sudaromos išimtinai 23 straipsnyje ir 35 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.“

8 Direktyvos 2004/18 IV skyriuje „Specialios taisyklės, reglamentuojančios specifikacijas ir pirkimo dokumentus“ esantis 23 straipsnis susijęs su techninėmis specifikacijomis, nurodomomis pirkimo dokumentacijoje, o šios direktyvos VI skyriuje „Skelbimo ir skaidrumo taisyklės“ esanti 35 straipsnio 4 dalis – su perkančiųjų organizacijų pareigomis informuoti apie konkurso rezultatus.

Nacionalinės teisės aktai

9 Pagal Suomijos įstatymą 1383/2001 dėl rūpinimosi sveikata darbe (*Työterveyshuoltolaki*) viešojo ir privataus sektorių darbdaviai privalo užtikrinti rūpinimąsi savo darbuotojų sveikata darbe.

10 Remiantis šio įstatymo 3 straipsnio pirmu punktu, rūpinimasis sveikata – tai rūpinimosi sveikata darbe specialistų ir ekspertų veikla, kurią turi organizuoti darbdavys ir kuria skatinama užkirsti kelią su darbu susijusioms ligoms ir nelaimingiems

atsitikimams, sveika ir saugi darbo vieta bei atitinkama darbo aplinka, darbuotojų kolektyvo funkcionavimas ir darbuotojų sveikata bei darbingumas ir pajėgumas.

- 11 Pagal šio įstatymo 4 straipsnio pirmą pastraipą darbdavys savo lėšomis privalo organizuoti rūpinimąsi sveikata darbe, kad užkirstų kelią darbo ir darbo sąlygų keliams pavojams ir žalai sveikatai, prieš juos kovotų ir kad saugotų bei garantuotų darbuotojų saugumą, darbingumą ir sveikatą.

- 12 Pagal Įstatymo 1383/2001 7 straipsnį darbdavys gali organizuoti rūpinimosi sveikata darbe šio įstatymo prasme paslaugų organizavimą pirkdamas reikalingas paslaugas iš „sveikatos priežiūros centro“ Visuomenės sveikatos įstatymo 66/1972 (*kansanterveyslaki*) prasme; pats arba kartu su kitais darbdaviais organizuodamas jam reikalingas paslaugas arba pirkdamas atitinkamas paslaugas iš kito asmens ar tarnybos, įgaliotų teikti šias paslaugas.

- 13 Pagal Suomijos savivaldybių įstatymo 365/1995 (*Kuntalaki*), pakeisto Įstatymu 519/2007 ir įsigaliojusio 2007 m. gegužės 15 d., 87a straipsnio 1 dalį savivaldybė ar savivaldybių susivienijimas gali įsteigti savivaldybės įmonę, turinčią tikslą vykdyti ekonominę veiklą arba remiantis ekonomikos principais įgyvendinamus uždavinius. Savivaldybės įmonės nėra juridiniai asmenys, tačiau organizaciniu atžvilgiu yra savivaldybės dalis ir jų veiklai taikomos savivaldybės veiklą reglamentuojančios nuostatos.

- 14 Direktyva 2004/18 į Suomijos teisę perkelta Įstatymu dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo 348/2007 (*Hankintalaki*), kurio 5 straipsnio 1 dalyje pateikta „viešosios pirkimo sutarties“ sąvoka atitinka pateiktąją šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies a punkte.

- 15 Įstatymo dėl viešojo pirkimo sutarčių sudarymo parengiamuosiuose dokumentuose (Vyriausybės projektas 50/2006 vp) nurodoma, kad viešojo pirkimo sutartis apskritai yra privatinės teisės reglamentuojama sutartis tarp dviejų skirtingų juridinių asmenų. Todėl organizacijos viduje sudarytos sutartys įprastai nelaikytinos viešojo pirkimo sutartimis. Sutartis nelaikytina viešojo pirkimo sutartimi, jei pagrindinis jos tikslas yra kitokia veikla nei viešojo pirkimo sutarties sudarymas. Visų pirma reikia patikrinti, ar sandoris arba sutarčių paketas yra nedaloma visuma, iš kurios negalima išskirti nagrinėjamos sutarties.
- 16 Remiantis šio įstatymo 10 straipsniu, įstatymas netaikomas sutartims, kurias perkančioji organizacija sudaro su subjektu, kuris nuo jos formaliai yra atskirtas ir turi teisę savarankiškai priimti sprendimus, tačiau kurio atžvilgiu perkančioji organizacija viena arba kartu su kitomis perkančiosiomis organizacijomis vykdo tokią pačią kontrolę kaip savo pačios tarnybų atžvilgiu, o šis atskirtas subjektas savo veiklą vykdo iš esmės su šiomis perkančiosiomis organizacijomis. Šioje nuostatoje nacionalinis reglamentavimas suderintas su Teisingumo Teismo praktika (1999 m. lapkričio 18 d. Sprendimo *Teckal*, C-107/98, Rink. p. I-8121, 50 punktas).

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 17 2008 m. balandžio 21 d. *Oulun kaupunki* savivaldybės taryba nusprendė su privačiu partneriu įsteigti bendrąją įmonę, reglamentuojamą Akcinių bendrovių įstatymu 624/2006 ir turėjusią pradėti savo veiklą 2008 m. birželio 1 dieną. Bendrosios įmonės kapitalas lygiomis dalimis turėjo priklausyti abiem partneriams, ir ji turėjo būti valdoma bendrai.
- 18 Bendrosios įmonės veiklą turėjo sudaryti sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugų teikimas, ir abu partneriai ketino šią veiklą iš esmės ir vis labiau sieti su privačiais klientais. Tačiau jie įsipareigojo per ketverių metų pereinamąjį laikotarpį

(toliau – pereinamasis laikotarpis) iš bendrosios įmonės pirkti sveikatos paslaugas, kurias jie, kaip darbdaviai, turi teikti savo darbuotojams pagal nacionalinę teisę.

- 19 Kaip nurodo *Oulun kaupunki*, tikėtasi apie 90 milijonų eurų bendrosios įmonės apyvartos pereinamuoju laikotarpiu, iš kurių 18 milijonų eurų – už paslaugas, kurias šis miestas turėjo teikti savo darbuotojams.
- 20 Abu partneriai kaip natūrinį įnašą turėjo perduoti bendrajai įmonei atitinkamus savo padalinius, atsakingus už sveikatos paslaugų darbe teikimą jų darbuotojams pagal taikytiną nacionalinę teisę. *Oulun kaupunki* bendrajai įmonei perdavė savivaldybės įmonę *Oulun Työterveys* (toliau – savivaldybės įmonė), kuri jam teikia sveikatos darbe paslaugas ir kurios vertė yra apie 2,5–3,5 milijono eurų, o privatus partneris perdavė savo atitinkamą padalinį, kurio vertė yra apie 2,2-3,0 milijonai eurų.
- 21 *Oulun kaupunki* teigia, kad savivaldybės įmonės šiam miestui suteiktos sveikatos darbe paslaugos sudaro apie 38 % jos apyvartos. Likusi apyvartos dalis gaunama už privatiems klientams suteiktas paslaugas.
- 22 *Oulun kaupunki* savivaldybės tarybos posėdžio protokole, kuriuo remiantis priimtas 2008 m. balandžio 21 d. sprendimas, išdėstyta:

„Be to, šalys susitarė sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugas pereinamuoju ketverių metų laikotarpiu pirkti iš [bendrosios įmonės]. *Oulun kaupunki*

šių paslaugų pirkis tiek pat, kiek iki šiol pirkdavo iš savivaldybės įmonės <...>. [Viešojo pirkimo sutarčių sudarymo] įstatyme nurodoma, kad *Oulun kaupunki* paslaugas sveikatos darbe srityje perka viešojo pirkimo būdu, jeigu jų teikimas pavedamas [bendrajai įmonei]. Tačiau nurodoma, kad pereinamuoju laikotarpiu *Oulun kaupunki* lieka [bendrosios įmonės] klientu dėl šių priežasčių:

— taip užtikrinama perkeliamų savivaldybės darbuotojų padėtis,

— dabartinė *Oulun kaupunki* sutartis yra naudinga ir konkurencinga,

— sukuriamos geros sąlygos [bendrajai įmonei] pradėti veiklą.“

²³ Vadovaudamasis šiuo protokolu, 2008 m. balandžio 24 d. *Oulun kaupunki* su privačiu partneriu pasirašė sutartį, kurioje jis įsipareigojo pereinamuoju laikotarpiu patikėti būsimai įmonei teikti savivaldybės darbuotojams sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugas. Pasibaigus šiam laikotarpiui, *Oulun kaupunki* teigimu, jis ketino skelbti konkursą dėl šių paslaugų viešojo pirkimo.

²⁴ Iš šio protokolo matyti, kad *Oulun kaupunki*, kaip perkančioji organizacija, pereinamuoju laikotarpiu nepaskelbė konkurso dėl sveikatos ir geros savijautos darbe

užtikrinimo paslaugų, kuriomis turėjo teisę naudotis jo darbuotojai pagal nacionalinę teisę, pirkimo. Taip pat aišku, kad privatus partneris pasirinktas be konkurso.

25 Konkuruojančių įmonių, kurios buvo suinteresuotos teikti sveikatos ir geros savijautos užtikrinimo darbe paslaugas *Oulun kaupunki* darbuotojams, reikalavimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, grasindamas 200 000 eurų bauda laikinai uždraudė šiam miestui bet koku būdu įgyvendinti 2008 m. balandžio 21 d. savivaldybės tarybos sprendimą tiek, kiek jis susijęs su *Oulun kaupunki* jo darbuotojams skirtų sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugų pirkimu iš bendrosios įmonės. Laukdamas, kol būtų nagrinėjantis teismas priims galutinį sprendimą, *Oulun kaupunki* 2008 m. rugpjūčio 26 d. nusprendė perduoti bendrajai įmonei savivaldybės bendrovės veiklą, išskyrus jo darbuotojams teikiamas sveikatos darbe paslaugas.

26 Atsižvelgdamas į skirtingus pagrindinės bylos šalių argumentus dėl ginčijamo sandorio pobūdžio Sąjungos viešojo pirkimo teisės atžvilgiu, *markkinaoikeus* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar susitarimas, kuriuo remdamasi perkančioji organizacija, savivaldybė, su jos atžvilgiu savarankiška privačia bendrove sudaro sutartį dėl naujos įmonės, akcinės bendrovės, steigimo, kurioje jos abi dalyvauja lygiomis dalimis, kiek tai susiję su kapitalo pasidalijimu ir sprendimų priėmimo įgaliojimais, ir kurios paslaugas sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo srityje pirkti savo darbuotojams steigiant šią įmonę įsipareigoja perkančioji organizacija, savivaldybė, bendrai vertinant, yra susitarimas, dėl kurio reikia skelbti konkursą, nes šis susitarimų paketas yra paslaugų pirkimo sutarties sudarymas <...> Direktyvos 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo prasme, ar tai yra bendrosios įmonės steigimas ir savivaldybės įmonės veiklos perdavimas, kuriems netaikoma minėta direktyva ir iš jos išplaukianti pareiga skelbti konkursą?

2. Ar šiuo atveju, be to, reikšminga tai, kad:

- a) *Oulun kaupunki*, kaip perkančioji organizacija, įsipareigojo minėtas paslaugas už atlygį pirkti pereinamuoju ketverių metų laikotarpiu, kuriam pasibaigus, remiantis jo sprendimu, jis ketina dėl jam reikalingų rūpinimosi darbuotojų sveikata paslaugų iš naujo skelbti konkursą?

- b) Didžiąją pajamų dalį prieš sudarant nagrinėjamą susitarimą savivaldybės įmonė, kuri organizaciniu atžvilgiu priklausė *Oulun kaupunki*, gaudavo ne iš miesto darbuotojams suteiktų sveikatos priežiūros darbe paslaugų?

- c) Naujoji įmonė steigiama taip, kad savivaldybės įmonės verslas, kuri sudaro sveikatos priežiūros darbe paslaugos tiek miesto darbuotojams, tiek privatiems klientams, turi būti perduotas kaip natūrinis įnašas?“

Dėl prejudicinių klausimų

- ²⁷ Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo dviem klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, iš esmės klausia, ar Direktyvą 2004/18 reikia aiškinti taip, kad ji taikoma susitarimui, kuriuo perkančioji organizacija su nuo jos nepriklausančiu privačiu juridiniu asmeniu sudaro sutartį dėl bendrosios įmonės, akcinės bendrovės, steigimo, iš kurios po jos įsteigimo ši perkančioji organizacija įsipareigoja

pirkti sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugas, kurias turi teikti savo darbuotojams.

- 28 Iš šių klausimų formuluočių ir aplinkybių, kuriomis jie kilo, matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismo klausimai labiau susiję su bendrosios įmonės vykdomu sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugų teikimu *Oulun kaupunki* jo darbuotojų naudai, vykdamas šio miesto įsipareigojimą ketverių metų pereinamuoju laikotarpiu pirkti iš minėtos bendros įmonės tokias paslaugas, kurias jam anksčiau teikė nuo jo organizaciniu požiūriu priklausanti įmonė.
- 29 Pirmiausia svarbu pabrėžti, kad aišku, jog pagrindinėje byloje *Oulun kaupunki* yra perkančioji organizacija pagal Direktyvos 2004/18 1 straipsnio 9 dalį ir kad nagrinėjamos paslaugos priskiriamos „sveikatos <...> paslaugoms“ pagal šios direktyvos II B priedo 25 kategoriją. *Oulun kaupunki* įsipareigojimas pirkti iš bendrosios įmonės nagrinėjamas paslaugas savo darbuotojams reiškia, kad egzistuoja atlygintinė sutartis tarp šio miesto ir minėtos įmonės. Be to, iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktų nuorodų matyti, kad nustatyta šios sutarties vertė, apie 18 milijonų eurų, viršija Direktyvai 2004/18 taikyti svarbią ribą.
- 30 Taip pat reikia priminti, kad Direktyvoje 2004/18 nedaromas skirtumas tarp viešojo pirkimo sutarčių, kurias perkančioji organizacija sudarė įgyvendindama užduotį tenkinti viešojo intereso poreikius, ir sutarčių, kurios visiškai nesusijusios su tokia užduotimi, pavyzdžiui, kaip šioje byloje su poreikiu įvykdyti jai, kaip darbdaviui, tenkančią pareigą savo darbuotojų atžvilgiu (žr., be kita ko, 2010 m. liepos 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-271/08, Rink. p. I-7091, 73 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

- 31 Po šių pirminių pastabų reikia priminti, kad valdžios institucija gali įgyvendinti su viešuoju interesu susijusias užduotis savo priemonėmis ir neprivalo naudotis kitų, jos tarnyboms nepriklausančių, subjektų paslaugomis bei gali tai daryti bendradarbiaudama su kitomis valdžios institucijomis (2009 m. birželio 9 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietiją*, C-480/06, Rink. p. I-4747, 45 punktą). Be to, Komisijos aiškinamojo komunikato dėl viešąjį pirkimą ir koncesijas reglamentuojančių Bendrijos teisės aktų taikymo oficialiai patvirtintai viešojo ir privačiojo sektoriaus partnerystei (OPVVP) (OL C 91 1 punkte nurodyta, kad tokiai institucijai leidžiama pačiai vykdyti ekonominę veiklą arba jos vykdymą patikėti trečiosioms šalims, pavyzdžiui, mišraus kapitalo juridiniam asmeniui taikant viešojo ir privataus sektorių partnerystę).
- 32 Be to, Sąjungos viešųjų pirkimų teisė netaikoma, jeigu perkančioji organizacija kontroliuoja įmonę, su kuria sudarė sutartį, analogiškai kaip savo tarnybas ir jeigu ši įmonė pagrindinę savo veiklą vykdo perkančiosios organizacijos, kuriai ji priklauso, naudai (žr. nurodyto Sprendimo *Teckal* 50 punktą). Tačiau jeigu privačiai įmonei priklauso nors nedidelė bendrovė, kurios dalį kapitalo valdo ir atitinkama perkančioji organizacija, kapitalo dalis, bet kuriuo atveju akivaizdu, kad ši perkančioji organizacija negali tokios bendrovės kontroliuoti analogiškai kaip savo tarnybų (žr., be kita ko, 2009 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Sea*, C-573/07, Rink. p. I-8127, 53 punktą ir 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo *Acoset*, C-196/08, Rink. p. I-9913, 53 punktą).
- 33 Kalbant tiksliau apie prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą, ar *Oulun kaupunki* išsipareigojimas pirkti iš bendrosios įmonės sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugas, kurias jis turi teikti savo darbuotojams, patenka, ar nepatenka į Direktyvos 2004/18 taikymo sritį, nes šis išsipareigojimas yra sutarties dėl bendros įmonės steigimo dalis, reikia nurodyti, kad perkančiosios organizacijos ir privataus ūkio subjekto bendrosios įmonės įsteigimas nepatenka į Direktyvos 2004/18 taikymo sritį. Beje, apie tai kaip tik užsimenama Komisijos

žaliosios knygos dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės bei Bendrijos teisės, taikomos viešojo pirkimo sutartims ir koncesijoms (COM(2004), 327, galutinis), 66 punkte.

- 34 Tačiau reikia pastebėti, kad iš šios Žaliosios knygos 69 punkto išplaukia, kad reikia įsitikinti, jog kapitalo sandoris iš tikrųjų nėra tik priedanga su privačiu partneriu sudaryti sutartis, kurias būtų galima laikyti viešojo pirkimo ar koncesijų sutartimis. Be to, kaip matyti iš minėto Komisijos aiškinamojo komunikato 2.1 punkto, tai, kad privatus subjektas ir perkančioji organizacija bendradarbiauja sukūrę mišraus kapitalo bendrovę, negali pateisinti viešojo pirkimo sutartis reglamentuojančių nuostatų nesilaikymo, kai viešojo pirkimo sutartis sudaroma su tuo pačiu privačiu subjektu arba mišraus kapitalo subjektu (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Acoset* 57 punktą).
- 35 Atsižvelgiant į šias bendro pobūdžio gaires, reikia nustatyti, ar ir kiek Direktyva 2004/18 negali būti taikoma pagrindinėje byloje.
- 36 Šiuo aspektu iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad mišrios sutarties atveju, kai įvairios sutarties dalys neatskiriama susijusios ir sudaro nedalomą visumą, aptariamas sandoris, siekiant jį teisiškai kvalifikuoti, turi būti nagrinėjamas kaip viena visuma ir vertinamas remiantis taisyklėmis, reglamentuojančiomis tą sutarties dalį, kuri sudaro pagrindinį jos dalyką ar dominuojantį elementą (2010 m. gegužės 6 d. Sprendimo *Club Hotel Loutraki ir kt.*, C-145/08 ir C-149/08, Rink. p. I-4165, 48 ir 49 punktai ir nurodyta teismų praktika).
- 37 Iš to išplaukia, kad siekiant taikyti Direktyvą 2004/18 reikia patikrinti, ar sutarties dalį dėl sveikatos paslaugų *Oulun kaupunki* darbuotojams, kuri iš principo priklauso šios direktyvos taikymo sričiai, galima atskirti nuo šios sutarties.

- 38 Šiuo klausimu reikia remtis 2008 m. balandžio 21 d. *Oulun kaupunki* savivaldybės tarybos posėdžio protokolu, kuriame išdėstytos priežastys, kodėl steigdamas bendrąją įmonę miestas prisiėmė įsipareigojimą. Be to, iš *Oulun kaupunki* paaiškinimų per posėdį matyti, kad jis mano, jog ši sutarties dalis yra neatskiriama, nes įsipareigojimo pereinamuoju laikotarpiu pirkti sveikatos paslaugas iš bendrosios įmonės vertė sudarė jo natūrinį įnašą į šią įmonę ir šis įnašas ekonominiu požiūriu buvo jos steigimo sąlyga.
- 39 Svarbu pabrėžti, kad nepakanka sutarties šalių išreikštų arba preziumuotų ketinimų laikyti mišrią sutartį sudarančias skirtingas dalis neatskiriamomis ir kad reikia remtis objektyviais duomenimis, kuriais būtų galima pateisinti ir pagrįsti poreikį sudaryti vieningą sutartį.
- 40 Dėl *Oulun kaupunki* argumento, kad prisiėmus įsipareigojimą būtų užtikrinta į bendrąją įmonę perkeltų savivaldybės darbuotojų situacija, reikia pastabėti, kad tokia garantija galėjo būti taip pat užtikrinta vykdant nediskriminavimo ir skaidrumo principus atitinkančią viešųjų pirkimų procedūrą, kurioje su šia garantija susijęs reikalavimas būtų buvęs viena iš sąlygų, kurių reikia laikytis siekiant sudaryti šią viešojo pirkimo sutartį.
- 41 Dėl *Oulun kaupunki* argumentų, kad „dabartinė sutartis yra naudinga ir konkurencinga“ ir kad šiuo įsipareigojimu „sukuriamos geros sąlygos bendrai įmonei pradėti veiklą“, svarbu priminti, jog pagal Teisingumo Teismo praktiką viešojo pirkimo sutarties sudarymas su mišrios nuosavybės bendrove nepaskelbus konkurso keltų grėsmę laisvos ir neiškraipytos konkurencijos tikslui bei vienodo požiūrio į suinteresuotuosius asmenis principui, nes taikant tokią procedūrą dalį įmonės kapitalo turinti privati įmonė būtų palankesnėje padėtyje nei jos konkurentai (minėto Sprendimo *Acoset*

56 punktas ir nurodyta teismų praktika). Bet kuriuo atveju tokie argumentai neleidžia daryti išvados, kad sutarties dalį dėl sveikatos paslaugų *Oulun kaupunki* darbuotojams negali būti atskiriama nuo likusios sutarties.

- 42 Be to, reikia konstatuoti, kad nurodytas, bet neįrodytas *Oulun kaupunki* įsipareigojimo vertės įtraukimas į šio miesto natūrinį įnašą į bendrąją įmonę šiomis aplinkybėmis yra juridinė technika, dėl kurios šios mišrios sutarties dalies nebegalima laikyti neatskiriama nuo šios sutarties.
- 43 Be to, kaip tvirtino Čekijos vyriausybė ir Komisija, tai, kad pagrindinėje byloje perkančioji organizacija išreiškė ketinimą pasibaigus pereinamajam laikotarpiui paskelbti konkursą dėl viešojo sveikatos paslaugų pirkimo savo darbuotojams pirkimo, taip pat yra aplinkybė, patvirtinanti galimybę atskirti šios sutarties dalį nuo likusios mišrios sutarties.
- 44 Beje, tai, kad bendroji įmonė vykdo veiklą nuo 2008 m. rugpjūčio mėnesio be šios sutarties dalies, rodo, kad abu partneriai akivaizdžiai gali pasipriešinti galimai šio nebuvimo įtakai šios įmonės finansinei situacijai, ir tai yra dar vienas šios sutarties dalies atskiriamojo pobūdžio įrodymas.
- 45 Todėl, kitaip nei iš aplinkybių, dėl kurių buvo priimtas minėtas Sprendimas *Loutraki ir kt.*, iš pateiktų teiginių objektyviai neišplaukia poreikis pagrindinėje byloje nagrinėjama mišrią sutartį sudaryti su vienu partneriu (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Loutraki ir kt.* 53 punktą).

- 46 Todėl kadangi mišrios sutarties dalis, kurią sudaro *Oulun kaupunki* įsipareigojimas pirkti iš bendrosios įmonės jo darbuotojams skirtas sveikatos paslaugas, yra atskiriama nuo šios sutarties, matyti, kad pagrindinės bylos aplinkybėmis reikšmingos Direktyvos 2004/18 nuostatos taikomos sudarant šią sutarties dalį.
- 47 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti: Direktyvą 2004/18 reikia aiškinti taip, kad kai perkančioji organizacija su nuo jos nepriklausančia privačia bendrove sudaro sutartį dėl bendrosios įmonės, akcinės bendrovės, steigimo, kurios paskirtis – teikti sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugas, ši perkančioji organizacija, sudarydama sutartį dėl viešojo paslaugų pirkimo savo darbuotojams, kurios vertė viršija šioje direktyvoje numatytą ribą ir kuri atskiriama nuo šios įmonės steigimo sutarties, turi atsižvelgti į šios direktyvos nuostatas, taikomas jos II B priede išvardytoms paslaugoms.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 48 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo

reikia aiškinti taip, kad kai perkančioji organizacija su nuo jos nepriklausančia privačia bendrove sudaro sutartį dėl bendrosios įmonės, akcinės bendrovės, steigimo, kurios paskirtis – teikti sveikatos ir geros savijautos darbe užtikrinimo paslaugas, ši perkančioji organizacija, sudarydama sutartį dėl viešojo paslaugų pirkimo savo darbuotojams, kurios vertė viršija šioje direktyvoje numatytą ribą ir kuri atskiriama nuo šios įmonės steigimo sutarties, turi atsižvelgti į šios direktyvos nuostatas, taikomas jos II B priede išvardytoms paslaugoms.

Parašai.